

DUURZAAM PENSIOENSTEEEM, OOK VOOR ZZZP'ERS

Als ik minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid was, wil ik in zijn algemeenheid werken aan een duurzaam pensioensysteem voor werkgevers en werknemers, maar ook voor de zzzp'ers. Er staat veel op mijn boodschappenlijstje.

Ik ga kijken naar de wet- en regelgeving en de praktijk rond de verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfondsen. Ik vraag me af of de ontwikkelingen van de afgelopen jaren zich nog verhouden met het oorspronkelijke doel van de bedrijfstakpensioenfondsen. Daarnaast pas ik de Pensioenwet aan waardoor deelnemers het wettelijke recht krijgen om, voor eigen rekening, te kiezen voor meer zekerheid. Het nieuwe pensioencontract verschuift alle risico's naar de deelnemer. Als de deelnemer geen keuze heeft of hij een dergelijke pensioenregeling wil – bijvoorbeeld omdat hij bij een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds zit – moet hij de mogelijkheid hebben om voor meer zekerheid te kiezen. In het kader van het nieuwe pensioencontract pas ik de Pensioenwet aan zodat een ingegaan pensioen (weer) in beleggings-eenheden kan luiden. Dat is de eenvoudigste manier om in de uitkeringsfase rekening te houden met de beleggingsresultaten en de ontwikkelingen in de levensverwachting. Hierdoor kan ook de gepensioneerde profiteren van een herstel van de financiële markten.

Een dossier dat ik ook oppak is de waardeoverdracht. Het wettelijk recht op waardeoverdracht is met het vrijwel verdwijnen van eindloonregelingen niet meer van deze tijd. Het wettelijk recht op waardeoverdracht blijft op zich bestaan, maar ik bepaal de overdrachtswaarde op de werkelijke (afkoop)waarde. Dat lost de problematiek rond de bijbetalingsverplichting op. Daarnaast introduceer ik een nieuwe mogelijkheid tot waardeoverdracht in de situatie waarin alle betrokken partijen (werkgever, deelnemer, oude en nieuwe uitvoerder) hiermee akkoord zijn. Waardeoverdracht is nu alleen mogelijk in de in de Pensioenwet genoemde gevallen. Daardoor is waardeoverdracht is sommige gevallen niet mogelijk, terwijl alle betrokken partijen het wel willen. Bijvoorbeeld het overhevelen van een niet gegarandeerd pensioenkapitaal uit een premiepensioeninstelling

(PPI) naar een pensioenverzekeraar om daar een gegarandeerde uitgestelde periodieke uitkering te kopen. De deelnemer krijgt daardoor meer zekerheid als hij dat wil, bijvoorbeeld omdat hij zijn pensioeningangsdatum nadert. Ik verbeter de mogelijkheden voor het opbouwen van oudedagsvoorzieningen door zzzp'ers. Ik maak mogelijk dat de zzzp'er zijn oudedagsvoorziening onderbrengt in een PPI. Ik laat de aanbevelingen invoeren die de werkgroep pensioenen van de Vereniging voor Belastingrecht heeft gedaan in haar rapport *Fiscale behandeling van oudedagsvoorzieningen: het kan beter, eerlijker, efficiënter en eenvoudiger*.

De flexibilisering van de AOW voer ik alsnog in. Mensen kunnen kiezen voor een eerdere of latere ingangsdatum van hun AOW-uitkering met de daarbij behorende actuariële korting of oprenting. Ook een variatie in de uitkeringen, binnen de voor aanvullende pensioenen al geldende 100:75 bandbreedte, maak ik hierbij mogelijk. Dat past bij een flexibel pensioensysteem zoals de huidige tijd van ons vraagt. De pensioengerechtigde kan zijn AOW-uitkering dan afstemmen op zijn persoonlijke financiële situatie.

Ten slotte ga ik op de kortst mogelijke termijn in overleg met mijn collega van Financiën over een tweetal standpunten van De Nederlandsche Bank. Samen zorgen we voor een oplossing zodat een pensioenverzekeraar geen pensioenaanspraken en -rechten hoeft te verlenen aan deelnemers die hij niet kent en redelijkerwijs ook niet had kunnen of moeten kennen (bijvoorbeeld omdat de werkgever ze niet heeft aangemeld). Dat doen we door het indertijd door Bibi de Vries ingediende amendement (Kamerstuk 30 413, nr. 7) alsnog in de Pensioenwet op te nemen. De Vries trok het amendement namelijk in naar aanleiding van de toezegging van de minister van SZW dat er geen sprake kan zijn van aansprakelijkheid zonder schuld.

Ik leg vast dat het uitvoeren van een pensioen- of lijfrenteclausule niet leidt tot het aangaan van een nieuwe overeenkomst. De problematiek van de grensoverschrijdende dienstverlening bij geëmigreerde begunstigen is daarmee opgelost. •

Herman Kappelle is directeur van AEGON Adfis en bijzonder hoogleraar fiscaal pensioenrecht aan de Vrije Universiteit te Amsterdam.